

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.325/2022/5.

A felperesek:

I. rendű: (I r. felperes neve) ((lakcím).)

II. rendű: (II. r. felperes neve) ((székhely).)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Litresits Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Litresits András ügyvéd, iroda címe.)

Az alperes:

(alperes neve) Szerkesztőség ((székhelye).)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Kókai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Kókai Gábor ügyvéd, ügyvédi iroda címe)

A per tárgya:

sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság neve és a megfellebbezett határozatának a száma:

(település neve)i Törvényszék 16.P.21.002/2022/7.

A fellebbezést és csatlakozó fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma, csatlakozó fellebbezés száma:

Felperes, 16.P.21.002/2022/9., 10., Alperes Pf.II.20.325/2022/3.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit – a helyreigazító közlemény újra szövegezésével – az alábbiak szerint részben megváltoztatja.

Kötelezi az alperest, hogy az általa szerkesztett (internetes hírportál neve)hu internetes hírportálon az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 5 napon belül az alábbi helyreigazító közleményt az eredeti cikkel azonos betűtípus és betűméret alkalmazásával közvetett és/vagy közvetlen szöveges vagy képi kommentár nélkül tegye közzé oly módon, hogy a helyreigazítás az eredeti (internetes hírportál neve) honlapon az eredeti [https://\(internetes hírportál neve\)hu/hirek/birosagon-felel-hanyag-kivitelezesert-\(I r. felperes neve\)](https://(internetes_hirportal_neve)hu/hirek/birosagon-felel-hanyag-kivitelezesert-(I_r_felperes_neve)) linken a cím alatt a lead (bevezető) felett közvetlen elérhető módon legalább 30 napig, ezt követően pedig mindaddig, amíg az eredeti cikk hozzáférhető,

továbbá a hírportál főoldalának elején ugyanolyan módon és betűtípussal, ahogyan a sérelmezett cikk címe a főoldalon megjelenítésre került 24 órás időtartamra, oly módon a címre kattintással eredeti cikk és az abba belefoglalt helyreigazító közlemény közvetlenül elérhető legyen.

„Helyreigazítás:

A 2022. június 14. napján megjelent „Bíróságon felel hanyag a kivitelezésért (I r. felperes neve)” című

cikkben valótlanul állítottuk, hogy

- „a bíróságon a hanyag kivitelezésért (I r. felperes neve) felel, a valóságban a (II. r. felperes neve) alperessel szemben van folyamatban polgári peres eljárás hibás teljesítés miatt;
- „(I r. felperes neve) a (X) Egyesület nevében nem tartotta indokoltnak az ügynevezett virágablakos ház helyi védettség körébe történő felvételét, a valóság az, hogy a (X) Egyesület nevében ilyen tartalmú nyilatkozatot nem tett;
- „a hibákat két „egybevágó” igazságügyi szakértői vélemény támasztja alá.”
- a bíróság által megjelölt határidőben a (II. r. felperes neve). nem küldte meg érdemi észrevételeit.”

Mellőzi a felperesek perköltség fizetésére kötelezését és kötelezi az alperes kiadóját, a (kiadó neve) ((székhelye).), hogy fizessen meg 15 napon belül a felpereseknek mint együttes jogosultaknak 377 760 (Háromszázhetvenhétezer-hétszázhatvan) Ft elsőfokú perköltséget.

A felperesek által együttesen fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 14 400 (tizennégyezer-négyszáz) Ft-ra leszállítja, az alperes kiadója, a (kiadó neve) által fizetendőt 57 600 (Ötvenhétezer-hatszáz) Ft-ra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperes kiadóját, a (kiadó neve), hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek mint együttes jogosultaknak 188 900 (Egyszáznyolcvannyolcezer-kilencszáz) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 96 000 (kilencvenhatezer) Ft fellebbezési és 24 000 (Huszonnégyezer) Ft csatlakozó fellebbezési illetékből a felperesek együttesen 24 000 (Huszonnégyezer) Ft-ot, az alperes kiadója, a (kiadó neve) 96 000 (Kilencvenhatezer) Ft-ot köteles megfizetni az adóhatóság felhívására a Magyar Államnak.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] Az I. rendű felperes a helyi önkormányzati képviselő, önkormányzati bizottsági elnök, több társadalmi szervezet, köztük a (X) Egyesület elnöke, valamint többségi tulajdonosa és ügyvezetője a II. rendű felperes építőipari gazdasági társaságnak.

[2] Az alperes az általa szerkesztett (internetes hírportál neve) internetes hírportálon 2022. június 14. napján „Bíróságon felel a hanyag kivitelezésért (I r. felperes neve)” (I.) címmel jelentetett meg cikket. Beszámol arról, „Hogy egy (település neve)i család négy éve küzd azért, hogy az új építési társasházi lakásuk élhető legyen”, majd így folytatja: „...Két igazságügyi szakértő által is megállapított kivitelezői hibákat egyszer részben elismerő, máskor mindent elutasító cégtulajdonos egyáltalán nem jóindulatú hozzájuk, pedig már zsebből kifizethette volna rég a kompenzációt. Ellentmondásos, farizeus válaszaival rendre húzza az időt és hitegeti őket. Kénytelenek voltak bírósághoz fordulni. Ki ez az arcátlan építési vállalkozó? Sokakat meglephet, mivel nem más, mint (I r. felperes neve) önkormányzati képviselő, a helyi ellenzék és az MSZP (megye neve) megyei vezetője, a (X) Egyesület, a (Y) Szövetség, valamint az önkormányzat Városüzemeltetési és Fejlesztési Bizottságának elnöke, aki egy kis népszerűségért előszeretettel áll ki szavakban az ilyen helyzetbe került emberekért” (III.). Felveti, hogy az I. rendű felperes mennyire tartja szem

előtt a hivatalos önéletrajzában általa végzett munka fokmérőjének tekintett igazságosságot és becsületességet.

[3] A cikk ismerteti a tulajdonosok által kifogásolt hibákat, közli: „Természetesen a család azonnal a kivitelező, (II. r. felperes neve).-hez fordult, amely (I r. felperes neve) cége. Meglepetésükre a közszereplő elzárkózott a hibák kijavításától, mondván, hogy nem övé a jótállási kötelezettség, hanem az eladó beruházó ingatlanforgalmazó cégé. Ennek viszont ellentmond az új ingatlan jótállási jegye, amelyen feketén, fehérén a (II. r. felperes neve). neve áll.” (III.)... „Mivel (I r. felperes neve) nem volt hajlandó elfogadni ezeket a hibákat és annak kompenzációját, ezért igazságügyi szakértőt kértek fel az ingatlan kivitelezési hibáinak a dokumentálására”. Leírja: „Vannak kezdettől alapvető hibák, és van hozzá két egybevágó igazságügyi szakértői vélemény” (IV.). Beszámol arról, hogy szakvéleményben tételesen felsorolt és dokumentált hibákat a II. rendű felperes ugyan részben elismerte, de jótállási kötelezettségének továbbra sem tett eleget. Ezt követően a család közjegyzőhöz fordult igazságügyi szakértő kirendelése érdekében, aki szintén tételesen felsorolta az ingatlan hibáit, megállapította annak javítási módját és költségeit. A II. rendű felperes azonban az igazságügyi szakértő által megállapított hibáknak csak egy részét ismerte el. Az I. rendű felperes javaslatára a tulajdonosok árajánlatot kértek a kijavítás költségeire vonatkozóan, utóbb az I. rendű felperes álláspontját megváltoztatta, és a továbbiakban is vitatta a követeléseket, két hiba kijavítását vállalta. A tulajdonosok azonban ettől elzárkóztak, mert nem kaptak választ arra a kérdésre, hogy a javítást a kivitelező a szakértő által meghatározott módon fogja-e elvégezni.

[4] A cikk beszámol arról, hogy mindezek után a család a bírósághoz fordult. „A bíróság által megjelölt határidőre a (II. r. felperes neve). nem küldte meg az érdemi észrevételeit, további időt kértek, majd áprilisban megérkezett az ellenkérelem, amely szerint a család keresete lényegében alaptalan” (V). Annak ismertetett tartalmát „szimpla farizeus jogászkodás”-nak minősítette. Az I. rendű felperesnek azt a magatartását, hogy a korábbiakban a hibák egy részét elismerte, és a javítási költségeket is hajlandó lett volna ügyvédi letétbe helyezni, a szerző „kettős beszéd”-ként értékeli, amelynek a „csapdájába” az I. rendű felperes nem először esett. „Hasonló amnéziába esett a (színház neve) Színházzal szemben lévő, (építész neve) építész által tervezett, úgynevezett virágablakos ház kapcsán is, amikor a szakértők által életveszélyesnek nyilvánított épületet akarta megvédeni a bontástól, miközben éppen ő volt az, aki a (X) Egyesület nevében nem tartotta indokoltnak az ingatlan felvételét a helyi védettségi körbe.”(II.).

[5] A felperesek 2022. június 15. napján e-mailben megküldték az alperes kiadójának a cikkben írtakkal kapcsolatos véleményüket „Nyílt levél” címmel, utalva arra, hogy azt helyreigazítási kérelemnek tekintik.

[6] Az alperes 2022. június 21. napján „(I r. felperes neve) nyíltlevelezget” címmel újabb írást jelentetett meg, amelybe befoglalta a felperesek nyílt levelét.

[7] A felperesek jogi képviselője az alperesnek és az alperes kiadójának 2022. július 13-án az internetes impresszumban szereplő címre megküldte a 2022. június 14-én megjelent cikket érintő helyreigazítási kérelmet és kérte annak 5 napon belül a sérelmezett cikkhez hasonló módon történő közzétételét.

[8] Az alperes a helyreigazítási kérelemre nem válaszolt, de 2022. július 18. napján külön cikkben a következő helyreigazítást tette közzé: „Helyreigazítás: (I r. felperes neve) és a (II. r. felperes neve).-vel kapcsolatban: A 2022. június 14. napján megjelent „Bíróságon felel a hanyag kivitelezésért (I r. felperes neve)” című cikkben valótlanul állítottuk, hogy a bíróság által megjelölt határidőre a (II. r. felperes neve). nem küldte meg az érdemi észrevételeit, további időt kértek.”.

A kereset és az ellenkérelem

[9] A felperesek keresetükben a sajtószabadságról és a média tartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. tv. (Smtv.) 12. §-a és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) 496. § (1) bekezdése alapján az alábbi helyreigazító közlemény közzétételére kérték kötelezni az alperest: „Helyreigazítás (I r. felperes neve)fel és a (II. r. felperes neve)-vel kapcsolatban: A 2022. június 14. napján megjelent „Bíróságon felel a hanyag kivitelezésért (I r. felperes neve)” című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy a bíróságon felel hanyag kivitelezésért (I r. felperes neve). Valótlanul állítottuk továbbá, hogy a (II. r. felperes neve). elzárkózott a hibák kijavításától, valamint, hogy két egybevágó igazságügyi szakértői vélemény készült a cikkben említett ingatlan vonatkozásában. Valótlanul állítottuk továbbá, hogy a bíróság által megjelölt határidőre a (II. r. felperes neve). nem küldte meg az érdemi észrevételeit, további időt kértek.

Valótlanul állítottuk azt is, hogy a (színház neve) Színházzal szemben lévő, (építész neve) építész által tervezett, úgynevezett virágablakos ház kapcsán éppen (I r. felperes neve) volt az, aki a (X) Egyesület nevében nem tartotta indokoltnak az ingatlan felvételét a helyi védettségi körbe”.

[10] Kérték, hogy a bíróság kötelezze az alperest arra, hogy 5 napon belül a (internetes hírportál neve) honlapon az eredeti [https://\(internetes hírportál neve\)hu/hirek/birosagon-felel-hanyag-kivitelezesert-\(I r. felperes neve\)](https://(internetes hírportál neve)hu/hirek/birosagon-felel-hanyag-kivitelezesert-(I r. felperes neve)) linken a cím alatt, a lead (bevezető) felett közvetlenül (további kattintás nélkül) elérhető módon legalább 30 napig, azt követően pedig mindaddig, amíg az eredeti, kifogásolt cikk hozzáférhető, kerüljön a helyreigazítás közzétételre a sérelmezett cikkel azonos betűtípus és betűméret alkalmazásával, további közvetett és/vagy közvetlen szöveges és/vagy képi kommentár nélkül. Kérték továbbá a felperesek, hogy a helyreigazítás a [https://\(internetes hírportál neve\)hu](https://(internetes hírportál neve)hu) kezdő oldalának legelején görgetés nélkül ugyanolyan módon, ugyanakkora betűméretben és ugyanolyan betűtípusban, ahogyan a sérelmezett cikk címe a kezdő oldalon megjelenítésre került, 24 óra időtartamban jelenjen meg a: ”Helyreigazítás (I r. felperes neve)fel és a (II. r. felperes neve)-vel kapcsolatban” cím, amelyre kattintással az eredeti cikk és az abban elhelyezett helyreigazító közlemény közvetlenül elérhető.

[11] Kérték az alperes kiadóját, a (kiadó neve) a perrel kapcsolatos költségeik megfizetésére, amelyet 410 000 Ft + áfa összegű ügyvédi munkadíjban és 15 000 Ft tárgyaláson való megjelenéssel kapcsolatos költségekben számítottak fel.

[12] Tényelőadásuk szerint az alperes a tényállásban idézett I-V. sorszámmal jelölt valótlan tényállításokat közölt cikkében.

[13] I. (Cím)

[14] Előadták, a cikkben részletezett jótállási-szavatossági jogvita a kivitelező cég, a II. rendű felperes, az építtető-értékesítő cég és a tulajdonosok között folyik. Az érintett per alperese a II. rendű alperes. A cím azt a hamis látszatot kelti, mintha az ügygel összefüggésben büntetőeljárás lenne folyamatban az I. rendű felperessel szemben.

[15] II. (az úgynevezett virágablakos házzal kapcsolatos álláspont)

[16] Előadták, 2015. évben a városi főépítész a helyi védett épített értékek felülvizsgálata tárgyában küldött többek között a (X) Egyesület részére anyagot, amelyben szerepelt az ún. virágablakos ház is. Az egyesület nem tartotta fontosnak, hogy a véleménynyilvánításban részt vegyen, konkrét javaslatot tegyen. Utóbb, amikor felmerült az ingatlan konkrét veszélyeztetettsége, az, hogy lebontják, tették meg a szükséges lépéseket, kezdeményezve a védettség alá helyezést. Az alperes képviselőjének 2019. november 21-én e-mailben küldte meg a 2015-ben készült emlékeztetőt, amelyből kitűnik, hogy az észrevételezésre felkért

partnerek között a (X) Egyesület nem szerepel. A cikk megírásakor ezek az információk az alperes rendelkezésére álltak.

[17] III.: (Elzárkózás a hibák kijavításától)

[18] A cikk valótlanul állította, hogy a felperesek elzárkóztak a hibák kijavításától, az értékesítő és a kivitelező cég a tulajdonosok által bejelentett valamennyi alapos jótállási igénynek eleget tett. Olyan hibák kijavítását is felajánlották térítésmentesen, amelyek a tulajdonosok által felkért szakértők megállapításai szerint nem állnak kapcsolatban a kivitelezéssel, ezeknek a hibáknak a kijavítását a tulajdonosok visszautasították.

[19] IV. („Van két egybevágó igazságügyi szakértői vélemény”)

[20] A felperesek szerint a cikkben hivatkozott szakvélemények egyike sem minősül független, a tények igazolására alkalmas szakvéleménynek, mert mindkettő a tulajdonosok egyoldalú elmondása alapján készült. A közjegyző által kirendelt szakértő véleménye több helyen tartalmazza, hogy nem ért egyet a korábban eljáró szakértő véleményével. Valótlan ezért az a híresztelés, hogy az ügyben két egybevágó szakvélemény van.

[21] V. (Helyreigazítás módja)

[22] Az alperesi helyreigazítás nem felel meg az Smtv. 12. §-ában foglalt jogszabályi követelményeknek.

[23] Előadták, a 2015. június 15-én megküldött "nyílt levél" nem hatályos helyreigazítási kérelem, figyelemmel arra, hogy azt az internetes portál szerkesztőségének, nem pedig az alperes kiadójának címezték.

[24] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben való marasztalását kérte, amelyet 200 000 Ft + áfa összegű ügyvédi munkadíjban számított fel. Elsődleges védekezése szerint a jogi képviselő útján előterjesztett helyreigazítási kérelem okafogott, mert az I. rendű felperes 2022. június 15-én a saját személyében eljárva, illetve a II. rendű felperes, valamint a Városszépítő Egyesület képviseletében jogi képviselő nélkül már előterjesztette helyreigazítási kérelmét, amelynek 2022. június 21-én eleget tett azzal, hogy megjelentette "(I r. felperes neve) nyíltlevelezget" című cikkben az I. rendű felperes e-mailben megküldött nyílt levelét.

[25] Állította, a sérelmezett tényállítások mindegyike megfelel a valóságnak.

[26] I.: A lakás tulajdonosaival a kivitelezés, valamint a szavatossági igények rendezése során mint a II. rendű felperes ügyvezetője és képviselője, az I. rendű felperes járt el és tartotta a kapcsolatot. A gazdasági társaságban az I. rendű alperes domináns befolyással rendelkezik, így a cég és az I. rendű felperes szerepe a kivitelezési tevékenységgel kapcsolatos eljárás során egybeesik. Az I. rendű felperes büntetőjogi felelősségre vonására a címből okszerű következtetést nem lehet levonni.

[27] II.: A felperes által is csatolt (főépítész neve) városi főépítész 2019. augusztus 28. napján keltezett levelének tartalma alátámasztja, hogy bizonyos (település neve)i ingatlanok helyi védelembe vétele érdekében lezajlott társadalmi egyeztetésbe bevont civilszervezetek közül csak egy támogatta az un. virágablakos ház védelembe vételét. Ebből az következik, hogy az I. rendű felperes mint a (X) Egyesület vezetője akkor nem tartotta indokoltnak az ingatlan felvételét a helyi védettség körbe.

[28] III.: A II. rendű felperes által sérelmezett szövegrészt nem lehet a cikk egészéből kiragadva értelmezni, az írás részletesen tartalmazza a tulajdonosok szavatossági hiba miatti igényérvényesítésének a folyamatát. Azt is, hogy a II. rendű felperes bizonyos hibák fennállását elismerte, más hibák vonatkozásában azonban azok megfelelő kijavításától elzárkózott.

[29] IV.: A beszerzett szakvélemények egybevágóak abban, hogy fennállnak a lakás hibái és azok kijavítása szükséges, csupán a kijavítás módjában van eltérés a szakvélemények között.

[30] A helyreigazítási kérelem V. pontjában szereplő tényállítás kapcsán helyreigazítási kötelezettségének eleget tett.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[31] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy a keresetben megjelölt módon tegyen közzé helyreigazítást a V. pontban megjelölt kérelemnek megfelelő tartalommal. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 134 600 Ft részperkölséget. Az alperes kiadóját 7200 Ft, a felpereseket egyetemlegesen 28 800 Ft elsőfokú eljárási részilleték megfizetésére kötelezte.

[32] Megállapította, a 2022. június 15. napján eljuttatott nyílt levél a Pp. 495. § (1) bekezdése szerinti írásbeli helyreigazítási kérelemnek tekinthető a címzettjétől függetlenül, ugyanakkor az alperes a helyreigazítási kérelemnek nem tett eleget. A 2022. június 21. napján megjelentetett "(I r. felperes neve) nyíltlevelezget" című cikk ugyanis nem felel meg a helyreigazítási közleménnyel szemben támasztott, a PK. 15. számú állásfoglalásban megfogalmazott követelményeknek. A nyílt levél előtti cikk szövegrészben az alperes a felperesek által sérelmezett tényállításokat lényegében megismételte, a helyreigazítási kérelem ténye kapcsán negatív tartalommal minősítette az I. rendű felperes eljárását. Az tehát semmilyen formában nem tartalmaz helyreigazítást. Erre tekintettel érdemben vizsgálta, hogy a per tárgyává tett közlések kapcsán a helyreigazítás feltételei fennállnak-e.

[33] I.: A cikk egészének tartalmát vizsgálva arra a következtetésre jutott, az egyértelmű tájékoztatást ad arról, hogy az I. rendű felperes által vezetett gazdasági társaság, a II. rendű felperes volt a kivitelező cég és a tulajdonosok ellene indítottak polgári pert a (település neve)i Járásbíróság előtt. Kiderül az is, hogy az ügyben mi az I. rendű felperes szerepe. A címet és a cikk tartalmát együttesen értékelve a valós tényállás megállapítható. A címben a szerző a cikk konklúzióját foglalja össze, azt, hogy az I. rendű felperes cége nem az elvárható módon járt el a kivitelezési hibák kijavítása, főleg a panaszkezelés során, ezért a bíróságon kell felelősséget vállalnia. A jogvita elbírálása során irányadónak tekintette a 8/2018. (VII. 05.) AB számú határozat indokolásában kifejtetteket. Azt is figyelembe véve arra az álláspontra jutott, hogy a cikk szerzője az I. rendű felperes közéleti megítélésére kiható magánjogi viszonyokban tanúsított magatartásával kapcsolatos véleményét fejezi ki, az I. rendű felperes önkormányzati képviselői tevékenységével összefüggésben fejt ki negatív értékítéletet, kritikát, vagyis a cikk tartalma a közügyek vitatását érinti. A szabad véleménynyilvánításhoz való jog pedig az Alkotmánybíróság határozataiban [7/2014. (III.07.) AB, 13/2014 (IV.18.) AB] megjelenő álláspont szerint a kifejtett véleményt annak érték és igazságtartalmára tekintet nélkül védi. Rámutatott, a II. rendű felperes gazdasági társaságban az abban betöltött szerepe folytán az I. rendű felperes személye jeleníti meg. A cím a cikk írójának az I. rendű felperest illetően megfogalmazott értékítéletét, azt a véleményét tartalmazza, hogy a hibás teljesítés miatt a bíróságnak kell a kivitelező felelősségét megállapítania. A cím figyelemfelkeltésre alkalmas leegyszerűsítést tartalmaz ugyan, összességében azonban nem félrevezető, nem megtévesztő. Így az a Kúria Pfv.IV.21.742/2021/6. számú határozatában kifejtett álláspont szerint helyreigazítás alapjául nem szolgálhat.

[34] II.: Nem osztotta az I. rendű felperes álláspontját, hogy a közlés csak abban az esetben felelne meg a valóságnak, ha az alperes azt tudná bizonyítani, hogy az I. rendű felperes személyesen kifejezetten az un. virágablakos ház helyi védelembe vétele ellen szavazott. Rámutatott, tényként állapítható meg, hogy az I. rendű felperes által vezetett civilszervezet

részére a 2015. évben zajló társadalmi egyeztetés során megküldték azt a javaslatot, amely egyebek mellett az un. virágablakos ház helyi védelembe vételére vonatkozott. Az I. rendű felperes maga is elismerte, hogy ebben az időben azt még nem tartotta indokoltnak, ezért nem tett az általa képviselt civilszervezet erre vonatkozó nyilatkozatot. E körülményekből az újságíró logikailag helytállóan vonta le azt a következtetést, hogy az I. rendű felperes az ingatlan helyi védelembe vételével kapcsolatos korábbi álláspontját megváltoztatta, amikor 2019. évben maga javasolta a helyi védelembe vételt. Utalt arra, nem vitásan az alperesnek már 2019. évben rendelkezésre álltak azok a dokumentumok, amelyek az I. rendű felperesnek a védelembe vétellel kapcsolatos véleményének alakulását tükrözték. Ennek alapján az I. rendű felperes álláspontjának ismertetése kapcsán árnyaltabb megközelítés is alkalmazható lett volna, de a sajtóközlemény átszerkesztésére és bíróság általi kiegészítésére a helyreigazítási eljárásban nem kerülhet sor. Ezért e kereset teljesítésére valótlán tényállítás hiányában nincs lehetőség.

[35] III.: Rámutatott, a sérelmezett kijelentést, azt, hogy a II. rendű felperes a kijavítástól elzárkózott, nem lehet a szöveg többi részétől elszigetelten értékelni. Az írás folyamatában ismerteti a szavatossági igényérvényesítés lépéseit, a felek álláspontját, tartalmazza azokat az információkat, amelyekből kitűnik, hogy a jogvita peren kívüli szakaszában a felek nem jutottak teljes megegyezésre, a kivitelező nem fogadta el a tulajdonosok igényét minden részében megalapozottnak. Ezekből vonta le azt a következtetést a szerző, hogy a II. rendű felperes a hibák kijavításától elzárkózott. A cikkben ismertetett vélemény, hogy a kivitelezési hibák fennállnak, azokat a pereskedés helyett ki kellett volna javítani.

[36] IV.: A cikk szerzője a hibás teljesítés ténybeli bizonyítására beszerzett két igazságügyi szakértői véleményt egybevágónak értékelte ugyan, azt azonban nem állította, hogy a szakvélemények teljesen azonos tartalmúak. Az egybevágó kifejezés nem teljes, minden részletre kiterjedő egyezőséget jelent. Arra azonban megalapozottan utal, hogy a hibás teljesítés tényét, a kivitelező cég jóállási kötelezettségének körébe tartozó hibák fennálltát a két szakvélemény alapján megalapozottan lehet valószínűsíteni. Jelen perben a szakértői vélemények megalapozottsága nem vizsgálható.

[37] V.: Megállapította, a perben nem volt vitatott, hogy a sérelmezett közlés valótlán tényállítás. Rámutatott, a helyreigazítás jogintézménye nem a sérelmes tartalom kijavítására, hanem az olvasók tájékoztatására irányul. Internetes tartalom esetén nem az az elsődleges cél, hogy a helyreigazító közlemény a sajtószerv portálján megjelenjen, hanem az, hogy az eredeti cikkel azonos olvasófelületen, adott esetben a főoldalon elérhető legyen. Az Smtv. 12. § (2) bekezdése nem a közzététel azonos, hanem hasonló módját követeli meg. A bírói gyakorlat szerint hasonló módon történő közzétételnek minősülhet, ha a főoldalon a helyreigazításra vonatkozó cím jelenik meg, a címből közvetlenül elérhető a helyreigazítás, és az eredeti cikk a helyreigazítással együttesen lesz elérhető. A helyreigazítás nem vitatható módon megjelent a főoldalon, a sérelmezett cikkbe beágyazva jelenleg is elérhető a felhasználók számára. Erre tekintettel a helyreigazítás megfelelősége csak a keresetben szereplő módon biztosítható, ezért e kérelmet megalapozottnak találta.

[38] A díjfelszámítás alapján a felperesek perköltségét perbeli tevékenység: 270 000 Ft + áfa (perbeli tevékenység: 200.000 Ft + áfa; előzetes eljárásban kifejtett tevékenység: 70 000 Ft + áfa) összegben állapította meg. Az alperesét 200 000 Ft + áfa ügyvédi munkadíjból álló összegben fogadta el a csatolt díjmegállapodás alapján. Megállapította, a pervesztesség-pernyertesség aránya az alperesre kedvezőbben 80-20 %, erre figyelemmel a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján a felpereseket kötelezte bruttó 134 600 Ft részperköltség megfizetésére.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem, csatlakozó fellebbezés

[39] Az ítélet ellen a felperesek fellebbezést, az alperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

[40] A felperesek fellebbezésükben kérték az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával keresetüknek helyt adó döntés hozatalát, az alperes kiadójának 535 700 Ft elsőfokú és 222 250 Ft másodfokú perköltségben marasztalását. A másodfokú eljárásra 5 megkezdett munkaórára 35 000 Ft + áfa munkadíjat számítottak fel.

[41] Az elsőfokú ítélet eljárásjogi és anyagi jogi felülbírálatát egyaránt kérték. Az anyagi jogi felülbírálati jogkör gyakorlásának körében az Alaptörvény 28. cikkének, az Smtv. 10. §-ának, 12. § (1) bekezdésének, 4. § (3) bekezdésének, a Ptk. 6:8. §-ának, 2:44. § (2) bekezdésének, az IM rendelet 3. § (3) bekezdésének, valamint a Pp. 265. §-ának, 266. §-ának a megsértésére, valamint a PK. 12. számú állásfoglalás téves alkalmazására hivatkoztak.

[42] I.: Iratellenes az elsőfokú bíróság megállapítása, hogy a szerző a címben a cikk konklúzióját foglalta össze. A cím ugyanis kizárólag az I. rendű felperes mint magánszemély nevét tartalmazza, e minőségében azonban felelősségét a cikkben hivatkozott szavatossági per nem vizsgálja. Az a kitétel, hogy az I. rendű felperes a bíróság előtt felel, az átlagolvasó számára a büntetőeljárás látszatát keltheti. Hangsúlyozták, a cím a cikk elolvasása nélkül is tartalmat közvetít az olvasó felé, ezért azt önmagában kell értékelni, és megállapítani annak valóságtartalmát, ahogyan ezt az Alkotmánybíróság a 8/2018. (VII. 05.) AB határozata kifejti. A cikk címe tényállítás, amelynek valótlanága esetén helyreigazításnak van helye. Téves az elsőfokú bíróság megállapítása, hogy a cikk tartalma a közügyek vitatását érinti, mert annak tárgya a II. rendű felperes cég és magánszemélyek közötti közpénzt nem érintő szavatossági jogvita miatti per, és ezt az I. rendű felperes közszereplői minősége nem érinti. Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben a figyelemfelkeltésre alkalmas leegyszerűsítés nem eredményezhet valótlan tényállítást. Megjegyezték, az elsőfokú ítéletben hivatkozott kúriai eseti döntésre a Jogkódex programban találat nem volt.

[43] II.: Az I. rendű felperes érvelése szerint a rendelkezésre álló adatokkal és a józan ésszel ellentétes az elsőfokú ítélet megállapítása, hogy a sérelmezett közlés logikailag helytálló, az valótlan tényállítást nem tartalmaz. A cikkben foglaltakkal szemben a (X) Egyesület nevében a cikkben szereplő tartalmú nyilatkozatot nem tett. Megismételte az ezzel kapcsolatos perbeli előadását. Téves az elsőfokú bíróság álláspontja, hogy szerző logikailag helytálló következtetést vont le arra, hogy az I. rendű felperes az ingatlan helyi védelmével kapcsolatos álláspontját a korábbiakhoz képest megváltoztatta. Felhívta a figyelmet arra, hogy az I. rendű alperes által 2019-ben megküldött dokumentumok alapján az alperes mindennek tudatában volt. Érvelése szerint a józan ész, a PK. 12. számú állásfoglalás és az un. bizonyíthatósági teszt alapján az alperesnek egy tevőlegesen megtörtént I. rendű felperesi nyilatkozatot kellett volna igazolnia.

[44] III.: Az alperes a perben nem tette vitássá a 6. sorszámú jegyzőkönyvben rögzített és a II. rendű felperesnek a hibák kijavításával kapcsolatos magatartására tett előadását, a megjelölt tanúkat is abban a körben kérte meghallgatni, hogy a II. rendű felperes elzárkózott-e a hibák kijavításától. Ha a közlést az alperes nem tényállításnak tekintette, akkor ebben a körben nem kérte volna a tanúk meghallgatását. Utaltak arra, a polgári jogi jogviták során a bíróság feladata eldönteni azt, hogy az érvényesíteni kívánt igény megalapozott-e vagy sem. Ezért téves az elsőfokú ítélet megállapítása, hogy a sérelmezett közlés azért nem tekinthető valótlan tényállításnak, mert a kijavítás elmaradása miatt polgári per indult.

[45] IV.: Álláspontjuk szerint a szavak nyelvtani, logikai értelmezése útján megállapítható, hogy az „egybevigó” kifejezés jelen szöveggörnyezetben a szakértői véleményekben megjelenő lényeges tartalmi elemek egyezőségére vonatkozik. Ezzel szemben a cikk tartalmával ellentétben megállapítható, hogy a két szakértői vélemény lényeges kérdésekben eltér egymástól, tehát azokat egybevigónak minősíteni a valósággal ellentétes. Sem a PK. 12. számú állásfoglalás II. pontja, sem Ptk. 6:8. § (1) bekezdésének a jognyilatkozat értelmezésére vonatkozó szabályai szerint, sem pedig a józan ész alapján nem lehet

egybevágónak tekinteni két olyan szakvéleményt, amelyek tekintetében a keresetlevélben és a jogorvoslati kérelemben is megjelölt különbségek vannak.

[46] Sérelmezték az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó döntését is. Az elsőfokú bíróság tévesen rögzítette ítéletének indokolásában a felszámított perköltség összegét, a 6. sorszámú jegyzőkönyv 8. oldalon ugyanis pontosították az előterjesztett költségigényt, ügyvédi munkadíj címén 410 000 Ft + áfa, míg a tárgyaláson való megjelenéssel kapcsolatban további 15 000 Ft útiköltséget, összesen 535 700 Ft-ot számítottak fel.

[47] Az alperes csatlakozó fellebbezésében elsődlegesen a per megszüntetését [Pp. 496. § (3), 176. § (1) bekezdés i), valamint 240. § (1) bekezdés a) pont], másodlagos csatlakozó fellebbezésében – elsődleges kérelme elutasítása esetére – az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását kérte. Anyagi jogszabálysértésként a PK. 12. és PK. 15. számú állásfoglalást jelölte meg.

[48] Elsődleges csatlakozó fellebbezési kérelmének jogi érvelése szerint a felperesek 2022. június 15. napján sajtó-helyreigazítás iránti kérelmet terjesztettek elő a (e-mail cím) e-mail címre, mely eljutott a sajtószervhez. A (internetes hírportál neve) híroldal a törvényi 5 napos határidőn belül eleget kívánt tenni a helyreigazítási kötelezettségnek amikor 2022. június 21. napján megjelentette a "(I r. felperes neve) nyíltlevelezget" című cikket. Az a főszerkesztő kommentjeivel kiegészítve, de teljes egészében tartalmazta azt a nyílt levelet, amelyet a felperesek sajtó-helyreigazítási kérelemként küldtek meg. Ha a megjelentett cikk nem fogadható el teljesítésként, közzététel kötelezettsége 2022. június 20. napján járt le, melyre figyelemmel a keresetet 2022. július 05. napjáig lehetett előterjeszteni. A felperesek jogi képviselőjének észlelnie kellett, hogy a 2022. június 15-i sajtó-helyreigazítási kérelemhez kapcsolódó perindítási határidő eltelt, mégsem élt igazolási kérelemmel, hanem 2022. július 13. napján ismételt sajtó-helyreigazítási kérelmet terjesztett elő. Ez a korábbihoz képest többlet, illetve más tartalmú kérelmet nem tartalmazott. A felperesek visszaélészerűen gyakorolták a sajtó-helyreigazításhoz való jogukat azzal, hogy egymással több-kevesebb viszonyban álló kérelmet terjesztettek elő. Az Smtv. és a Pp. szoros határidőt biztosít az előzetes eljárás során az igényérvényesítésre, és a perindításra, a bírósági eljárás minden szakasza soron kívüli eljárás, ezzel is a perkoncentráció alapelvét támogatva. Utalt a Pp. 5. §-ában írt jóhiszemű eljárás alapelvére. A felperesek ezen alapelveket sértették meg az ismételt, újabb, az eredetihez képest újdonságot nem tartalmazó helyreigazítási kérelem előterjesztésével. A perindítás elkésettsége, a Pp. 496. § (3) bekezdése szerinti határidő elmulasztása az elsőfokú bíróság számára a perfelvételi tárgyaláson is ki kellett, hogy derüljön, ott előterjesztett kérelmére az elsőfokú bíróság nem szüntette meg a pert. A keresetindítás elkésettségére hivatkozó ellenkérelmére az elsőfokú ítélet indokolása nem terjed ki annak ellenére, hogy a Pp. 191. § (2) bekezdése alapján elsődlegesen ebben a kérdésben kellett volna határozni.

[49] Másodlagos csatlakozó fellebbezési kérelme indoklásaként előadta, hogy a 2022. június 21. napján megjelentett cikkel eleget tett az Smtv. 12. § (2) bekezdése szerinti helyreigazítási kötelezettségének, figyelemmel a PK. 15. sz. állásfoglalás I. és II. pontjára, valamint a PK. 12. sz. állásfoglalás II. pontjára. A felperesek is véleménycikknek tekintették a 2022. június 21-i cikket és azzal összefüggésben nem kezdeményeztek sajtó-helyreigazítási eljárást.

[50] Változatlanul fenntartotta azt az érvelését, hogy a 2022. július 18. napján közzétett helyreigazítás mind a mai napig elérhető, azt, hogy a címlapon is megjelent képernyőképpel ugyan nem tudta igazolni, de a helyreigazító közleményre külön cikket szánt, amely bárki számára elérhető, ha a híroldal keresőjébe az I. rendű felperes nevét beírja. Az elsőfokú bíróság döntése a helyreigazítás kétszeri közzétételét eredményezné.

[51] A felperesek fellebbezésére előterjesztett ellenkérelmében csatlakozó fellebbezésének elutasítása esetére az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesek perköltség fizetésére kötelezését kérte.

[52] Jogi érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból levont következtetései, jogi álláspontja is megalapozott, annak helyes ténybeli és jogi indokaira figyelemmel az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[53] Arra az esetre, ha a felperesi fellebbezésnek az ítéltábla bármely mértékben helyt ad, kérte, hogy a felperesek által felszámított összeghez képest lényegesen alacsonyabb összegű perköltség (ügyvédi díj) megfizetésére legyen köteles [32/2003. (VIII.22) IM. rendelet (IM. rendelet) (1) és (2) bekezdése]. Kifejtette, a perben mindössze egyetlen tárgyalás tartására került sor, az ítéltábla előtt Pf.II.20.325/20122. szám alatt folyamatban lévő perrel az ott előterjesztett fellebbezéssel történő nagyfokú tartalmi egyezés nem ad kellő alapot arra, hogy a felperesek az IM. rendelet ajánlott díjait sokszorosan meghaladó perköltségigényt érvényesítsenek jelen eljárásban.

[54] Felperesek az alperes csatlakozó fellebbezésére tett észrevételükben a csatlakozó fellebbezés elutasítását, és az alperesi kiadót az ügyvédi meghatalmazásba foglalt díjmegállapítás alapján összesen bruttó 713 500 Ft első és másodfokú perköltség megfizetésére kérték kötelezni.

[55] Kifejtették, hogy az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor az eljárást nem szüntette meg. Az igényérvényesítési határidőn belül észlelték, hogy a korábban küldött helyreigazítási kérelem nem kifejezetten az impresszumban megjelölt e-mail címre került megküldésre, ezért a kérelmet ismételten a jogszabályoknak megfelelően terjesztették elő. Önmagában az a tény, hogy a kérelem eljutott az alpereshez, nem felelteti meg a felperesek által küldött nyílt levelet az irányadó rendelkezéseknek, annak, hogy a sajtó-helyreigazítási kérelmet a sajtószervnek kell megküldeni. Ezért 2022. július 13. napján jogi képviselőjük útján a jogszabályoknak megfelelő sajtó-helyreigazítási kérelmet terjesztettek elő, melyre az alperes nem reagált. Ezt követően megnyílt a peres indítás lehetősége, határidőben keresetüket előterjesztették, ezért az eljárás megszüntetésének törvényi feltételei nem állnak fenn.

[56] Nem gyakorolták visszaélésszerűen a sajtó-helyreigazításhoz való jogukat, mert az irányadó jogszabályoknak megfelelően kívánták helyreigazítási kérelmüket előterjeszteni. Jóhiszeműen jártak el, mert az előterjesztett kérelem szűkebb körben jelölte meg a helyreigazítani kért állítások körét, az alperes felé többletköveteléssel nem éltek. Az előterjesztett helyreigazítási kérelem a korábban megjelölt állítások körétől eltért, így az iratellenes az alperes állítása, hogy a 2022. július 13. napján előterjesztett helyreigazítási kérelem más tartalmú kérelmet nem tartalmazott. Vitatták, hogy az alperes 2022. június 21. napján közzétett cikkével eleget tett helyreigazítási kötelezettségének, mert a cikk sem formájában, sem tartalmában nem felel meg az általuk kért helyreigazító közleménynek.

[57] Részletesen kifejtették álláspontjukat a csatlakozó fellebbezésnek az ügy érdemi részét érintő álláspontjával kapcsolatban.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[58] A felperesek fellebbezése részben alapos, az alperes csatlakozó fellebbezése alaptalan.

[59] Az ítéltáblának mindenekelőtt az alperes elsődleges csatlakozó fellebbezési kérelmét kellett elbírálnia. A Pp. a sajtó-helyreigazítás iránti per megindítását határidőhöz köti. A Pp. 496. § (3) bekezdése szerint a keresetlevelet a közlési kötelezettség utolsó napjától számított 15 napon belül kell benyújtani. A perindítási határidő elmulasztás a Pp. 176. § (1) bekezdés i) pontja alapján – hiánypótlási felhívás kiadásának mellőzésével – a keresetlevél visszautasítását, illetve a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárás hivatalból

történő megszüntetését vonja maga után. A csatlakozó fellebbezésben írtakkal szemben az alperes az elsőfokú eljárásban alaki védekezést nem terjesztett elő. Írásbeli ellenkérelme nem volt, a perben tartott tárgyaláson a kereset érdemben történő elutasítását kérte. Annak pontosított indokaként arra hivatkozott, hogy a jogi képviselő közreműködésével előterjesztett helyreigazítási kérelem okafogyott, mert az alperes helyreigazítási kötelezettségének eleget tett a "(I r. felperes neve) nyíltlevelezget" cikk megjelentetésével.

[60] Ennek azonban azért nincs jelentősége, mert a jogszabályban előírt perindítási határidő megtartottságát a bíróságnak hivatalból kell vizsgálnia. Alaptalanul kifogásolta az alperes e határidő elmulasztását.

[61] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából kitűnően a felperesek 2022. június 15. napján kelt, az alperes kiadójához címzett levelét joghatályosan előterjesztett helyreigazítási kérelemnek tekintette. Ehhez képest a perindításra valóban a 30 napos határidőn túl került sor. Abból azonban, hogy az elsőfokú bíróság a pert nem szüntette meg, egyértelműen következik, hogy a perindítás alapjául szolgáló helyreigazítási kérelemnek a 2022. július 13. napján jogi képviselő közreműködésével megküldött helyreigazítási kérelmet tekintette. A helyreigazítási kérelem előterjeszhetősége körében a Pp. 495. § (1) bekezdése 30 napos jogvesztő határidőt ír elő, meghatározza a kérelem tartalmi elemeit, egyéb megszorítást azonban nem szab. Nincs jogszabályi akadálya annak, hogy a jogosult akár többször előterjessze helyreigazítási kérelmét és az előzetes eljárás eredménytelensége esetén akár több keresetet is benyújtson. Ennek eljárásjogi következményei a polgári peres eljárás szabályai szerint kerülhetnek levonásra (keresetlevél visszautasítása a Pp. 176. § d) pontja alapján).

[62] Az ítéltábla szerint nincs jogszabályi akadálya annak sem, hogy a perindítási határidő esetleges elmulasztása esetén az érintett, még a jogszabályban írt 30 napos határidőn belül ismét előterjessze a helyreigazítási kérelmét és annak eredménytelensége esetén a közlési kötelezettség utolsó napjától számított 15 napon belül benyújtsa a keresetlevelet. Az alperes fellebbezésében hivatkozott a Pp. 5. § (1) bekezdésében írt, a jóhiszeműség alapelveinek a megsértésére. Ez az alapelv a polgári peres eljárásban a perindítást követő eljárási jogok gyakorlása és kötelezettsége teljesítése során értelmezhető, a sajtó-helyreigazítási per megindítását megelőző eljárásban nem. Másrészt az alapelv megsértésének jogkövetkezményét a (2) bekezdés határozza meg, mely szerint a bíróság azt a felet, vagy más perbeli személyt, aki a jóhiszeműség követelményével ellentétes magatartást tanúsít, pénzbírság megfizetésére kötelezi, valamint az e törvényben meghatározott más jogkövetkezménnyel sújtja. A per megszüntetésének jogkövetkezményét a Pp. nem tartalmazza.

[63] Alaptalan az alperes csatlakozó fellebbezésének az az érvelése is, hogy a helyreigazítási kötelezettségének a "(I r. felperes neve) nyíltlevelezget" című cikk közzétételével eleget tett. Az ítéltábla egyetért az elsőfokú bíróság e körben elfoglalt álláspontjával, kifejtett jogi érveivel, azokat megismételni nem kívánja, csupán visszautal arra.

[64] Ugyancsak osztja az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy a perben nem nyert igazolást, hogy az alperes az általa megalapozottnak tekintett helyreigazító közleményt a helyreigazítással szemben a jogszabályi rendelkezések és a bírói gyakorlat által támasztott követelményeknek megfelelően közölte, ezért az elsőfokú bíróság kifejtett indokai alapján megalapozottan kötelezte az alperest e körben helyreigazításra.

[65] A felperes fellebbezését illetően az ítéltábla álláspontja a következő:

[66] Az Smtv. 4. § (1) bekezdése szerint Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét. A (3) bekezdése szerint a sajtószabadság gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt, vagy bűncselekmény elkövetésével való felhívást, nem sértheti a

közkerkölcset, valamint nem járhat mások személyiségi jogainak sérelmével. A 10. § szerint mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. A 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről valamely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek, vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállításai valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

[67] A PK. 12. számú állásfoglalás szerint a sajtó-helyreigazítás iránti igény elbírálásánál a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni. A sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A helyreigazítást kérő személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra. Véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja (II., III. pont).

[68] Az elsőfokú bíróság helyesen határozta meg a jogvita elbírálásának alapjául szolgáló a fentiekben is ismertetett jogszabályi rendelkezéseket, és a bírói gyakorlat által alkalmazott egyéb szempontokat. Abból levont jogi következtetésével azonban az ítéltábla nem mindenben ért egyet.

[69] Helytálló az elsőfokú bíróságnak az az ítéletében megjelölt alkotmánybírósági határozatokban kifejezésre jutó álláspontja, hogy a közügyekben megfogalmazott értékítéletek és az e körbe tartozó tényállítások kapcsán a véleménynyilvánítás szabadsága fokozott védelemben részesül. Ugyanakkor a tények esetén a véleménynyilvánítás szabadsága nem korlátlan, hamis tényállításokkal szemben a közéleti szereplők is igényelhetnek jogi védelmet [7/2014. (III.07.) AB határozat (62)], különösen ha a nyilatkozó személy kifejezetten tudatában van a közlés valótlanosságának, vagy foglalkozása, hivatása gyakorlásának, szabályai szerint elvárható lett volna a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztotta [13/2013. (IV.18.) AB határozat (41)].

[70] Az I. rendű felperes mint önkormányzati képviselő, illetve önkormányzati bizottság és civilszervezetek elnöke nem vitásan közszereplő. A II. rendű felperes többségi tulajdonosként és ügyvezetőjeként a gazdasági élet szereplője, utóbbi minősége azonban független közéleti szerepvállalásától.

[71] A közügy a társadalom egészét, vagy egy részét illető általános érdekű ügy (Arcanum Kézi Könyvtár, A magyar nyelv értelmező szótára); közügyek az olyan társadalmi vagy társadalmi hatással bíró jelenségek, amelyek a közfelfogás szerint az egyén, azaz egy-egy ember érdekein túl mutatnak, és az egész közösség számára fontossággal bírnak (Wikipédia).

[72] A fenti fogalom meghatározásokból következően a II. rendű felperes kivitelező cég és a tulajdonosok közötti szavatossági-jótállási jogvita az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően nem közügy, annak cikkbeli ismertetése nem értelmezhető a közügyek vitatásaként. Ebből következően az írásnak az I. rendű felperes közszereplői minőségétől független tényállításai kapcsán nem érvényesül a véleménynyilvánítás fokozott védelme.

[73] Annyiban egyetért az ítéltábla az elsőfokú bírósággal, hogy az írás lényegi tartalma az I. rendű felperes mint közszereplő bírálat, a szerző az I. rendű felperes által vezetett gazdasági társaság elleni polgári jogi jogvita ismertetésén keresztül fogalmaz meg negatív ítéletet az I. rendű felperesről. Ha azonban a szerző kritikájának az alapja valótlan tényállítás,

ügy e tekintetben az I. rendű felperes mint közszereplő is megalapozottan kérhet helyreigazítást.

[74] Mindezek előrebocsátását követően a per tárgyát képező kijelentések kapcsán az ítéletábla álláspontja a következő:

[75] 1.: A fentiekből kitűnően a címbeli állítás az I. rendű felperesre, nem mint közszereplőre vonatkozik, és az írás ezzel összefüggésbe hozható tartalma sem közügyeket érintő. Az Alkotmánybíróság a 8/2018 (VII. 05.) AB határozatában a sajtócikk címének jogi megítélése tekintetében kifejtette, hogy a cím nem egy a cikk mondatai, vagy fordulatai között, hanem az olvasók figyelmének felkeltésében és a cikk tartalmának megragadásában központi szereppel bíró kiemelés. Ez a szerep az írás címének önálló jelentőséget ad, amihez önálló értékelésnek kell társulnia a személyiségvédelem körében, az írás címének megítélése ezért nem oldható fel a többi résszel való együttes értékelésben. A cikk címe műfajából és említett szerepéből adódóan természetes módon tartalmazhat leegyszerűsítést, pontatlanságot; mind a figyelemfelkeltés indokolt mértéke, mind a tartalom lényegi megragadásának szüksége behatárolja a címadás pontosságát. Azt kell megvizsgálni, hogy a cím félrevezető, vagy megtévesztő-e valamely lényeges információ tekintetében. A cikk egésze szempontjából fontos körülménnyel kapcsolatban a sajtócikk címében – annak sajátos szerepe miatt – önmagában nem szerepelhet lényeges megtévesztő pontatlanság, valótlanosság [(31), (32) bekezdés], (Kúria Pfv.21472/2021/6.). Az kétségtelen, hogy a cikk tartalmából kitűnik, hogy a kivitelező cég a II. rendű felperes, továbbá az is, hogy az I. rendű felperesnek mi a szerepe a gazdasági társaságban. A gazdasági társaság a tagjaitól és vezetőitől elkülönült önálló jogi személy, a szerző azonban az I. rendű felperest az általa tulajdonolt és vezetett gazdasági társasággal azonosítja. Ezt tükrözi az a közlés is, amely szerint a „közszereplő elzárkózott a hibák kijavításától”, holott az I. rendű felperes nyilatkozatai, az általa képviselt gazdasági társaságnak tudhatók be. Egyetért ezért az ítéletábla azzal a fellebbezési érveléssel, hogy a címbeli leegyszerűsítés megtévesztő, azt a hamis látszatot kelti, hogy személy szerint az I. rendű felperes áll a bíróság előtt. Az a kifejezés, hogy valaki a bíróság előtt felel a tetteiért, úgy értelmezhető, hogy büntetőeljárás folyik a nevezett személy ellen, a közfelfogás ugyanis e kifejezés alatt nem a polgári jogi értelemben vett felelősséget érti. Mindezekre tekintettel az ítéletábla szerint a címbeli egyszerűsítés félrevezető, ezért helyreigazításnak van helye.

[76] II. A kifogásolt közlés az I. rendű felperest mint közszereplőt érinti. Az tényállítást tartalmaz, így a fentiekben kifejtettek tekintettel valótlanossága esetén helyreigazítás alapjául szolgál. A közlés jelentéstartalma, hogy az I. rendű felperes az un. virágablakos ház kapcsán megváltoztatta az álláspontját. Az, hogy korábban nem tartotta indokoltnak az ingatlan felvételét a helyi védettségi körbe, akként értelmezendő, hogy az I. rendű felperes korábban kifejezetten ilyen tartalmú nyilatkozatot tett. Az alperes által csatolt (főépítész neve) városi főépítész 2019. augusztus 28. napján kelt levele azonban ezt egyértelműen nem bizonyítja. Abból kitűnik, hogy a perbeli épület helyi védelembe vételével kapcsolatos nem támogató álláspontokat a beérkező vélemények és az egyeztetéseken elhangzottak tükrözik. Az I. rendű felperes meg nem cáfolt előadása szerint azonban a (X) Egyesület nem tett észrevételt. Ebből következően a tényállítás valóságát az alperes nem bizonyította. Az alperes nem vitatta, hogy a cikket eredetileg megjelentető hírportál képviselője mindezen körülményekről a 2019. november 21. napján küldött e-mailból tudomást szerzett. Ennek ellenére bizonyos tényeket elhallgatott, vagyis a valóság tudatos elhallgatásával jelentette meg az írást.

[77] III. Egyetért ugyanakkor az ítéletábla az elsőfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, hogy nem valótlan a hibák kijavításától való elzárkózásra vonatkozó közlés.

[78] A keresetlevélben a sérelmezett és valótlannak tekintett állítások megjelölésekor a cikknek egy-egy hosszabb szövegrészét idézték a felperesek. A helyreigazítás szövegéből tűnik ki egyértelműen, hogy mely az általuk valóban sérelmezett állítás. E tekintetben az a

hibák kijavításától való elzárkózás. A felperesek értelmezésétől eltérően a szerző ezt a kifejezést nem általános jelleggel használta. A felperesek az ezzel kapcsolatos helyreigazítási kérelmüket a szöveggörnyezetből kiragadott értelmezésre alapították. A sérelmezett állítás arra vonatkozik, hogy a „közszereplő”, azért hártotta el a hibás teljesítéssel kapcsolatos igényét a jogvita kezdeti fázisában, mert álláspontja szerint nem ő volt a jótállásra kötelezett. A keresetlevélben a felperesek maguk adják elő, hogy az értékesítő cég olyan tartalmú jótállási jegyet adott át a tulajdonosoknak, amelyben a II. rendű felperes nem szerepelt mint jótállásra kötelezett, ezért ezzel kapcsolatosan felmerült kötelezettségeit vitatta. A cikk ezzel kapcsolatos állítása ezért nem valótlán. A továbbiakban pedig az írás – ahogyan azt az elsőfokú bíróság is helytállóan megállapította – részletesen ismerteti a vita alakulásának egyes fázisait.

[79] IV. Az e körben kért helyreigazítás megalapozottságát az „egybevigő” kifejezés értelmezése dönti el. Az ítéltábla álláspontja szerint a szöveggörnyezet alapján ítéltető meg ennek a perbeli cikkben információt hordozó jelentéstartalma. Egyetért az ítéltábla az elsőfokú ítélet megállapításával, hogy a szerző valóban annak a véleményének ad hangot, hogy a tulajdonosok által kifogásolt hibák fennállnak, azokat a kivitelezőnek teljes körűen ki kellett volna javítani. Ennek a véleményének ténybeli alapjaként jelöli meg a két „egybehangzó” szakvéleményt. Ezért a sérelmezett kifejezés jelentéstartalma – azt az azzal összefüggő szöveggörnyezettel összefüggésben értelmezve és a társadalmilag kialakult közfelfogás szerint értékelve – a teljes megegyezés. Ez pedig az alperes által sem állapítható meg.

[80] A Pp. 499. § (1) bekezdése szerint, ha a bíróság a keresetnek helyt ad, ítéletében az alperest – a közzététel módjának és határidejének meghatározása mellett – a bíróság által meghatározott szövegű helyreigazító közlemény közlésére kötelezi.

[81] Az 1/2017. polgári jogi határozat a Pp. alkalmazása körében is megfelelően irányadónak tekinti a PK. 15. számú állásfoglalást. E szerint, ha a bíróság a keresetnek helyt ad, határozatában – a kérelem és az ellenkérelem korlátai között – belátása szerint állapítja meg a helyreigazítás szövegét és ennek közlésére az alperest határidő tűzésével kötelezi (I.).

[82] A helyreigazító közleményből – a maga egészét, összefüggéseit is tekintve – ki kell tűnnie annak, hogy a kifogásolt sajtóközleménynek mely tényállítása valótlán, mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetve melyek a való tények (II.).

[83] A Pp. 499. § (1) bekezdése – a PK. 15. számú állásfoglalásban közzétett tartalommal – tehát széles körű felhatalmazást ad a bíróságoknak arra, hogy minden ügyben egyedileg mérlegelje és a sérelmezett közlés tartalmi körén belül állapítsa meg a közzététel módjának és határidejének meghatározása mellett a helyreigazító közlemény szövegét és közzétételét (Kúria Pfv.IV.20.237/2021/4.)

[84] Az ítéltábla e szempontok figyelembevételével határozta meg a rendelkező részben foglaltak szerint a helyreigazító közlemény szövegét, az indokolt keretek között a való tények közlésével kiegészítve.

[85] A felperesek között a Pp. 37. § b) pontja szerinti célszerűségi pertársaság áll fenn. Mindkét felperes ugyanazon jogot kívánta érvényesíteni a cikk rávonatkozó rendelkezésével szemben, erre tekintettel a per tárgyának értéke a Pp. 21. § (5) bekezdésében írtakra figyelemmel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 39. § (3) bekezdés b) pontja alapján a törvényszék előtt indult elsőfokú eljárásban kétszer 600 000 Ft, azaz 1 200 000 Ft, amelyre tekintettel az elsőfokú eljárási illeték az Itv. 39. § (1) bekezdésében írtakra figyelemmel 72 000 Ft.

[86] Az ítéltábla fentiekben elfoglalt álláspontjára tekintettel a felperesek 4/5 arányban bizonyultak pernyertesnek. Ennek megfelelően a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján rendelkezett

a perköltség viseléséről az alábbiak figyelembevételével. Az elsőfokú bíróság ítéletéből kitűnően a perköltségszámítás alapjául elfogadta a felek díjmegállapodását. Ennek alapján az elsőfokú bíróság a felperesek által a helyreigazítási kérelem és a keresetlevél előterjesztéséért kikötött összesen 270 000 Ft + áfa ügyvédi munkadíj alapján határozta meg a felperesek perköltségét. Helytállóan hivatkoztak azonban a felperesek arra, hogy a 2022. augusztus 9. napján tartott tárgyaláson további perköltséget számítottak fel összesen 414 000 Ft + áfa ügyvédi munkadíjban és 15 000 Ft útiköltségben határozva azt meg. Az ítélet nem tartalmaz arra vonatkozó utalást, hogy a bíróság a díjmegállapodásban kikötött ügyvédi díjat mérsékelni kívánta, ezért a felperesek megalapozottan kifogásolták díjfelszámításuk figyelmen kívül hagyását. Ennek figyelembevételével a felperesek elsőfokú perköltsége – alperesi vitatás hiányában – 535 700 Ft, amelyből pernyertességük arányában 428 560 Ft-ra tarthatnak igényt. Az alperest pedig a felszámított összesen 254 000 Ft 1/5-e, azaz 50 800 Ft illeti meg. Az alperes kiadója ezért a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján 367 760 Ft perköltség megfizetésére köteles a felperesek javára.

[87] A feljegyzett elsőfokú eljárási illetékből a felperesek együttesen 14 400 Ft-ot, az alperes kiadója 57 600 Ft-ot köteles megfizetni a Magyar Államnak a Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján a Pp. 388. § (6) bekezdésben írtakra figyelemmel.

[88] A kifejtettre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben, a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta.

[89] A felperesek fellebbezése kapcsán a másodfokú eljárásban rájuk nézve kedvezőbben 3/4-1/4 arányban bizonyultak pernyertesnek. Az ítéltábla az általa felszámított ügyvédi munkadíj összegét az IM. rendelet 2. § (2) bekezdése alapján mérsékelte, a másodfokú eljárásban kifejtett ügyvédi tevékenységgel 3 munkaórát talált arányosnak, tekintve, hogy a fellebbezés tartalma túlnyomórészt a keresetlevéllel megegyező. Ennek megfelelően a felperesek másodfokú eljárással kapcsolatos költsége 133 350 Ft-ban állapítható meg, amelyből pernyertességük arányában – a kis kerekítéssel – 100 000 Ft-ra tarthatnak igényt.

[90] Az alperes csatlakozó fellebbezése teljes egészében alaptalan, ezért az ehhez kapcsolódóan 127 000 Ft-ban felszámított ügyvédi munkadíj megtérítésére részben sem tarthatnak igényt. Ugyanakkor a feleket megilleti csatlakozó fellebbezésre tett észrevétel kapcsán felmerült ügyvédi munkadíj. Azt az ítéltábla a felszámított 4 megkezdett órához képest 2 munkaóránál határozta meg mérsékelve, az IM. rendelet hivatkozott rendelkezései alapján a kifejtett ügyvédi tevékenységhez igazodóan, ami 88 900 Ft. A fentiek alapján az ítéltábla az alperes kiadóját kötelezte a felperesek összesen 188 900 Ft ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségének a megfizetésére.

[91] Az ítéltábla a Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján ennek arányában rendelkezett a feljegyzett 96 000 Ft fellebbezési és 24 000 Ft csatlakozó fellebbezési illeték megfizetéséről.

Szeged, 2022. december 8.

Dr. Béri András sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Kiss Gabriella sk.
táblabíró